

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVIII (63) • ŠTEV. (Nº) 43

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 28 de octubre - 28. oktobra 2010

KJE BOMO POTEKNILI ČRTO?

MARJAN BUNIČ

Pred kratkim sva se z znancem dobila ob kavi in pogovor je seveda nanesel tudi na gospodarski položaj v Sloveniji ter na stisko ljudi, ki ostajajo brez služb in so na robu preživetja. Znanec je počasi, z občutkom srknil iz skodelice in mirno rekel: „Veš, jaz se skušam od tega čim bolj distancirati. To vzdušje ni prijetno in spodbudno. Vznemirja me in ne morem biti sproščeno ustvarjalem pri svojem delu. Pravzaprav mi škoduje. Zato smo z družino preživel mesec dni v sončni Kaliforniji, razmišljam pa, da bi se tudi naslednji mesec za nekaj časa umaknili. Mogoče na Tajske ...“

Najbrž je opazil, da ga prav kari rasto gledam, zato je dodal: „Veš, nekje pač moraš potegniti črto. Sicer tudi tebe pokopanje.“

Ker moj pogled ni bil nič jasnejši, je nadaljeval: „Poglej - naši sosedje so v prometni nesreči izgubili otroka. To je res strašno. Skušali smo jim pomagati, izrekli smo sožalje in čutimo njihovo žalost, ampak ... Tu potegnem črto. Nekje jo moraš. Ali pa misliš, da bi moral zdaj zaradi njihove bolečine skrivati svoje otroke in svojo srečo ob njih? Bi moral tudi jaz nehati živeti! ... Ali pa tole: medtem ko ti po dobrem kobilu piješ tole kavico, je nekaj milijonov ljudi na drugem koncu sveta izsušenih brez pitne vode in brez hrane umirajo pred očmi CNN-a. Pa kaj bi rad? Da jaz iz solidarnosti ne pijem več kave in se nikoli več do sitega ne najem? To nima smisla. Zato moraš nekje potegniti črto! Sicer ne preživiš. To je dejstvo.“ In je srknil ...

Nič mu nisem odgovoril, a moja kava je v hipu izgubila okus, lähko kosilo pa se je v želodcu spremenilo v nekaj ton težak tovor.

Je to res tako enostavno? Potegneš črto in se preprosto držiš na tej strani? Na strani prijetnega, lepega in pomirjujočega? Znotraj steklenega zvona? ... Kje jo potegneš? Okoli svojega mesta? Okoli svoje družine? Ali le okoli sebe? Morda pa tudi v sebi le okoli glave, da srce z vsemi bolečinami, upi in hrepenjenji ostane zunaj?

Spomnil sem se prijateljice, ki mi je nekoč razložila svoje osnovno življenjsko vodilo: „Beži stran od nesrečnih in negativnih ljudi. Ti se prisesajo nate in pijejo tvojo energijo. Od takih ljudi moraš takoj stran! Daleč stran! Išči svetlobbo ...“ Takrat sem v hipu začutil potrebo, da bi bil nekje daleč stran ... od nje.

Empatija je vendar poglavitna stvar, ki nas ljudi dela človeške. Solidarnost je tisto, zaradi česar nam je v kritičnih trenutkih vendar laže in bolj toplo pri srcu. Morda pa le napačno razmišljam, ko sem prepričan, da se s temi enotami merijo prijateljstvo, pripadnost, človečnost ... celo domoljubje.

Je kritičnih situacij morda nenaščoma preveč? Smo pripravljeni le na eno

poplavo letno, le na eno propadlo podjetje? Zmoremo le omejeno število brezposelnih v oddaljeni pomurski regiji? Je nenadoma vse preblizu? Je začel trd in krut življenjski vsakdan pljuskati čez našo potegnjeno črto?

Kaj zdaj?

Ja, res je, težko je sočustvovati na vse strani. Ja, težko je kar naprej delati tisoč drobnih korakov, ki utrujajo in so na videz brez pravega učinka. Ja, težko je kar naprej dajati in se razdajati. Težko.

A vendar se skrivnost lepote življenja skriva prav v tem. Živeti le na svoji strani črte je nevarno. Svet znotraj steklenega zvona je varljiv. Krhek je zaradi svoje omejenosti in ga lahko pravo življenje prav zato v hipu odpihne. Ne bojmo se pravega življenja z vsemi njegovimi sencami. Le v njem namreč lahko v polnosti zaživimo svojo svetlobe in jo nudimo drugim ... Ali pa jo prejemamo od drugih. Naj se pretaka, naj kroži ... le ne zapirajmo je. Kajti brez dajanja ni prejemanja. Tako kot svetlobe ni brez teme.

Morda pa nam bo prav pogled z druge strani črte pomagal do prave slike o življenju.

Pred časom mi je prišla pod roke zelo pomenljiva poezija neznanega avtorja, ki govori o hvaležnosti:

„Hvaležen sem, da plačujem davke, ker to pomeni, da sem zaposlen.

Hvaležen sem za obleko, ki mi je bolj tesna, ker to pomeni, da imam dovolj jesti. Hvaležen sem za travo, ki jo moram kositi, za okna, ki jih moram čistiti, za odtok, ki ga moram odmašiti, ker to pomeni, da imam dom.

Hvaležen sem za vse pritožbe, ki jih slišim ali izrečem čez vlado, ker to pomeni, da imam svobodo govora.

Hvaležen sem za ogromne račune za ogrevanje, ker to pomeni, da sem na toplju.

Hvaležen sem za kup perila in likanje, ker to pomeni, da imam kaj obleči.

Hvaležen sem za utrujenost in bolečine v mišicah ob koncu dneva, ker to pomeni, da sem sposoben trdega dela.

Hvaležen sem za budilko, ki me vsako jutro vrže iz postelje, ker to pomeni, da sem živ.

In nenazadnje - hvaležen sem za to, da lahko kaj malega dam, ker to pomeni, da še vedno imam.“

Naj ne zveni kot poceni tolažba, a vendarle - skozi takšna očala je svet postavljen na glavo, kajne? Katera je zdaj prava slika?

Drage bralke, spoštovani bralci? Kje boste vi potegnili črto? Okoli sebe? Okoli svoje družine, svojega mesta, okoli Slovenije ali morda okoli sveta? Bodite radodarni. Zaradi sebe.

Kajti, kje je svojo črto potegnil On, naš Vodnik in Ljubezen sama? Ne vidim je. Zdi se mi, da smo vsi, tudi najmanjši in najbolj oddaljeni, znotraj nje. Sploh je ni zaridal, ker se ne ukvarja s seboj, ampak mu je mar za nas ... Za prav vsakega med nami ...

(Po Radiu Ognjišče)

Vsi župani - polovica volivcev

Volivke in volivci so preteklo nedeljo 24. t. m. v drugem krogu lokalnih volitev izvolili 73 novih županov slovenskih občin, v občini Mirna Peč pa bo zaradi izenačenega izida zmagovalca določil šele žreb. Najuspešnejši so bili tudi tokrat neodvisni kandidati, med izvoljenimi župani pa je pet žensk.

Medtem ko so volivci v prvem krogu volitev 10. oktobra izvolili 134 županov ter člane občinskih svetov in krajevnih, vaških in četrtnih skupnosti, so morali volivci v 74 občinah danes ponovno na volišča. V drugem krogu so tako volili župane 74 občin, med katerimi so tudi štiri mestne.

V Kranju je zmagal Mohor Bogataj, ki je prejel 55,07 odstotkov glasov, medtem ko je protikandidatka Hermina Krt zbrala 44,93 odstotka glasov. Mohor Bogataj je protikandidatki že čestital za uspešno kampanjo, saj je bila razlika med njima manjša, kot je pričakovaval. Po njegovih besedah so se volivci odločili za ljudskega in ne takjunskega kandidata. Ljudje, ki imajo nekaj sto evrov visoke plače, po njegovem mnenju razmišljajo drugače kot tisti, ki letno prejmejo 315.000 evrov.

V Novi Gorici pa je v drugem krogu volitev kandidat LDS Matej Arčon zbral 64,21 odstotka glasov, njegova protikandidatka Darinka Kozinc, kandidatka SD, ki je sicer v prvem krogu zbrala največ, 25,40 odstotka glasov, pa tokrat 35,79 odstotka glasov.

Ptujski župan Štefan Čelan je v drugem krogu lokalnih volitev prisel še do tretjega mandata in bo tako najstarejše slovensko mesto vodil tudi v naslednjih štirih letih. Kot je dejal po objavi rezultatov, ga zdaj čaka resno delo, težav pa ne pričakuje niti v mestnem svetu, saj tako široke podpore strank v prvih dveh mandatih ni imel.

Tudi Mestno občino Novo mesto bo v novem županskem mandatu vodil dosedanje župan Alojzij Muhič. Po neuradnih podatkih

Peter Bossman, zmagovalec v Piranu, je prvi temnopolti župan Vzhodne Evrope

je v drugem krogu županskih volitev dobil dobre 56 odstotkov glasov, njegov tekmac Bojan Kekec pa dobre 43 odstotkov.

V drugem krogu županskih volitev je bilo izvoljenih največ neodvisnih županskih kandidatov. Med političnimi strankami je največ županov dobila SDS, in sicer 12, sledi SD z desetimi in SLS z devetimi župani. Po pet novoizvoljenih županov prihaja še iz strank LDS in NSi, dva pa iz DeSUS.

V SD so z rezultati lokalnih volitev na splošno zadovoljni, je v izjavi za javnost dejal podpredsednik SD Patrick Vlačič. Poudaril je, da je stranka ohranila primat na levici. Tudi v LDS so z odločitvijo volivcev v drugem krogu izjemno zadovoljni.

V SDS pa so prepričani, da je bilo „s preprčljivo zmago SDS in pomladnih strank vlad poslano jasno sporočilo, da je dovolj izključevanja, brezglavega zadolževanja države in oblastniške arogance ter da je skrajni čas za sodelovanje, dialog in učinkovito razvojno politiko.“

Po besedah predsednika SLS Radovana Žerjava je rezultat lokalnih volitev zanje velika motivacija. Tudi v zunajparlamentarni NSi so z drugim krogom županskih volitev, kot tudi z rezultati lokalnih volitev nasprotno zadovoljni.

Med izvoljenimi župani je po neuradnih podatkih pet žensk, kar pomeni, da bo skupaj s kandidatkami, izvoljenimi v prvem krogu, slovenske občine vodile deset županj.

Slovenija ima tudi prvega temnopoltega župana. V Piranu je Peter Bossman, zdravnik, po rodu iz Gane, kot kandidat SD za manj kot 200 glasov premagal kandidata stranke Piran je naš Tomaža Gantara.

Drugega kroga lokalnih volitev se je sicer udeležilo 48,72 odstotka volilnih upravičencev, kar je nekoliko manj kot v prvem krogu, ko je na volišča prišlo 50,98 odstotka volivcev.

Pahor in Kosorjeva za skupen nastop

Borut Pahor in Jadranka Kosor sta se na srečanju v Lovranu dogovorila za skupen nastop na tretjih trgih, strinjala pa sta se tudi, da je mogoče vsa še odprtva vprašanja nasledstva rešiti v paketu.

Kot sta po dobri urki pogovor povедala premiera Slovenije in Hrvaške, sta se dogovorila, da bo mešana gospodarska komisija v šestih mesecih pripravila predloge za skupen nastop na tretjih trgih.

„Kar je prinesel novega današnjega sestanek, je gotovo gospodarsko sodelovanje,“ je poudaril Pahor in pri tem v času gospodarske krize „kot priložnost za zvišanje gospodarske rasti“ izpostavil nastop na tretjih trgih. Kot je pojasnil, sta se s Kosorjevo za skupen nastop na teh trgih dogovorila, ker gre za velike posle in je potrebna ustrezna kapitalska moč.

Državi bosta leta 2012 tudi skupaj nastopili na svetovni razstavi Expo v Južni Koreji.

Dogovorila sta se tudi za oblikovanje komisije, ki bo preučila možnosti skupnega varovanja zračnega prostora. S tem bi Slovenija in Hrvaška, ki sta zaveznični in obe članici zvezze Nato, po besedah Pahorja zmanjšali stroške in povečali varnost. „Vendar je k temu treba pristopiti previdno, z vsemi ambicijami, da pridemo do dogovora,“ je dodal.

Kosorjeva, ki je srečanje označila kot izredno dobro, vsebinsko in prijateljsko, je ob tem poudarila, da ji je tudi tokrat slovenski kolega izrazil trdno podporo Slovenije Hrvaški pri sklenitvi pogajanj z EU.

Vendar v hrvaški javnosti ni zaznati kakega navdušenja. „Premiera Hrvaške in Slovenije, Jadranka Kosor in Borut Pahor, se nista dogovorila o ničemer, razen da se bosta državi pogovarjali v Baslu,“ pišejo hrvaški mediji. Zlasti jih moti, ker nista izpolnila obljub z Bohinjo o rešitvi problema Ljubljanske banke.

Tudi v Britaniji

V petek, 29. oktobra 2010, bo v cerkvi Marijinega Brezmadežnega srca v Great Missendenu v Veliki Britaniji potekala spravna slovesnost z mašo v spomin na slovenske žrtve, ki jih je britanska vojaška oblast po koncu vojne 1945 iz Avstrije izročila v roke jugoslovanskih komunističnih oblasti, te pa so jih kasneje pomorile. Spominsko mašo bodo opravili škof iz Northamptona, Ljubljanski nadškof in metropolit ter škof anglikanske skupnosti iz Buckinghamha. Na povabilo gospoda Keitha Milesa, predsednika Društva britansko slovenske prijateljstva, se bo spravne slovesnosti udeležila tudi direktorka Študijskega centra za narodno spravo mag. Andreja Valič.

Umrl je Marijan Tršar

V Ljubljani je v ponedeljek v 89. letu starosti umrl akademski slikar Marijan Tršar. Čeprav je v mladosti preživel tri „taborišča smrti“: ustaškega v Zagrebu, fašističnega v Gonarsu in komunističnega v Teharjah, je končal likovno akademijo, postal tam profesor in eden najvidnejših sodobnih slikarjev. Bil je tudi likovni teoretik, kritik in pisatelj.

Marijan Tršar se je rodil 17. februarja 1922 v Dolenskih Toplicah. Tam je začel osnovno šolo. Spomini na rojstni kraj in otroštvo se zrcalijo v treh knjigah, ki jih je namenil najmlajšim. Oče, davčni izterjevalec, se je neprjetnega dela rešil s tem, da je sprejel novo službo v glavni carinski upravi v Ljubljani. Tako je Tršar končal osnovno šolo v mestu in se zatem vpisal na klasično gimnazijo. Od leta 1937 je bil v slikarski šoli pri Božidarju Jakcu. Sodeloval je pri Katoliški akciji in v skupnimi mladih umetnikov, ki so jo poimenovali Krog. Na začetku vojne se je kot dijak prostovoljec javil v kraljevo vojsko, ki je hitro razpadla. Tako je za kratek čas pristal v ustaškem taborišču v Zagrebu. Zatem je nadaljeval gimnazijo in risarsko šolo pri Goršetu. Sledila je internacija in zapor v Gonarsu, kjer se je zblížal s Francetom Balantičem. Taboriščne dneve je izkoristil za risanje. Po vrnitvi na prostost je opremil knjige Balantičevih pesmi. Ob koncu vojne se je umaknil na Koroško, od koder so ga odpeljali v Teharje. Tako se je znašel še v tretjem taborišču, iz katerega ga je rešilo risanje. Bil je v čakalnici za smrt, njegov največji greh pa je bila Balantičeva zbirka pesmi. Udbovec, ki se je navdušil nad njegovimi slikami, je poskrbel za to, da so ga prestavili iz skupine, ki je bila določena za likvidacijo. Spomine na strahote taborišča je popisal v avtobiografski knjigi „Dotiku smrti“, ki pretresljivo prikazuje strahote teharskega taborišča in povojnih pobojev.

Po vojni je Marijan Tršar končal Akademijo upodabljalih umetnosti in zatem še specialko pri Jakcu. Pozneje je postal profesor na omenjeni akademiji, ob tem pa napravil še magisterij iz umetnostne zgodovine v Beogradu. Marijan Tršar je kot likovni umetnik začel z risbo in grafiko, pozneje se je posvečal še oljni tehniki in akvarelju. Kot navajajo poznavalci se je v se je iz začetnega realizma, preko eksprezivnejših, analitično-kubističnih smeri povzpel do lastne izrazne smeri in se po zgledih italijanske ter francoske moderne približal abstrakciji, ki ji je našel današnjo avtorsko prepoznavno poetiko. Med njegovimi

deli najdemo tudi freske, poslikave v zgrafit tehniki in mozaike. Prizadeval si je za to, da bi moderni tokovi prodriči tudi v cerkveno umetnost. Ob tem je z velikim zanimanjem spremjal mozaične poslikave jezuita Ivana Marka Rupnika.

Tršar se je v šestdesetih letih začel ukvarjati z likovno teorijo in kritiko. Na vseh teh področjih je zapustil bogat opus, čeprav je povojsna oblast do današnjih dni poskrbela, da je ostal v ozadju, ker ni bil „njihov“. Sodeloval je tudi v različnih oddajah Radia Ognjišče, v zavodu Sv. Stanislava na hranijo njegov ciklus risb in grafik iz Gonarsa in Teharij.

Risba je nastala med avtorjevo internacijo v taborišču Teharje po drugi svetovni vojni. Na risbi je vojak-domobranec, ki se sooča z negotovo usodo.

VTISI IZPOD TRIGLAVA

Slovenija se ne konča na Ljubelju

(*Od našega dopisnika*)

Tako bi lahko parafraziral avenijo gral. Paz in Argentino. In res se veliko dogaja tudi na bližnjem slovenskem prostoru. Z njega eni odhajajo, drugi se še vedno ukvarjajo s slovenskimi narodnimi vrednotami, kot so med drugim vera, jezik, zavestno slovenstvo.

IN MEMORIAM: NEŽA TRIBUTSCH

V Ukravah v Kanalski dolini, je umrla Neža Tributsch, stara 85 let. Po poklicu je bila živilja, z vsem srcem pa je bila vse življenje predana petju. Cela desetletja je bila duša domačega cerkvenega zborja, s svojim lepim glasom pa je sodelovala tudi pri Višarskem zvonu in Planiki ter sploh pri vsaki svečani priložnosti na domačih prireditvah, romanjih in folklornih izletih tudi po Sloveniji.

Veliko skrb je posvečala domači cerkvi, kjer je s še drugimi zvestimi vaščankami skrbela za čistočo, cvetje in stotene druge potrebe. S posebno ljubeznijo je krasila Marijin kip na votivnih procesijah.

Povsed je rada pomagala, še posebej se je posvečala otrokom, ki so imeli starše na delu in po službah. Otroški smeh je ovekovečen na fotografijah, ki so krasile stene njenega prijaznega doma, kjer je živel z neločljivo sestro Mici. Na tistem domu so mnogokrat, zlasti v zimskem mrazu, potekale celo vaje pevskega

zborna.

Neža Tributsch je bila zavedna Slovenka. Na začetku sedemdesetih let je nastopila tudi na slovenski listi pri občinskih volitvah. Bila je vedrega značaja, imela je velik čut za pravnost ter je s ponosom nosila

za odgovornega na Dušnopastirskem uradu krške (celovške) škofije za Slovence, je že dolgo 'zasvojen' z lepoto slovenskega jezika. Pred dvema letoma se je lotil ponazoritve (v gledališkem jeziku bi rekli, da je to monodrama) starih pridig v Trubarjevem jeziku, lani

pismem apostola sv. Pavla, za letos pa je pripravil tekst, sestavljen z zelo odmevnim govorom dr. Franca Sušnika 27. novembra 1935 v Mariboru, s Slomškovo pridigo o jeziku, ki jo je na binkoštni pondeljek 1838 imel v Možberku ter povzetkom duhovnih vaj, ki jih je kot škof pripravil za svoje duhovnike.

Pod zgornjim naslovom je prepotoval najprej domače koroške kraje, potem pa se raztresel po širni Sloveniji in tudi v čezmejno Primorsko. Pri tem ga spremljajo organizant Andrej Feinig z raznimi glasbenimi sodelavci.

Krištof S svojim doprinosom prispeva svoj delež v Letu duhovništva v Katoliški Cerkvi, obenem pa poudari vlogo škofa Slomška pri oblikovanju slovenske narodne zavesti in nje duhovno vsebino. Besedila so sicer zgodovinska, njihova veljavnost pa presegajo Slomškovo dobo prav do sedanjih časov. Tega se jasno zavejo udeleženci, ki so "škofu" Krištofu hvaležni za njegove zamisli in prijetno izvedbo.

GB

koroško narodno nošo, ki jo je seveda sama izdelala - šivala pa jih je tudi za druge. S svojo človeško širino je znala povezovati domače ljudi, ki so jo imeli radi in jo bodo zagotovo ohranili v spoštljivem spominu.

(Po Novem glasu, Gorica/Trst, 21. 10. 2010)

BESEDA DA BESEDO

Duhovnik mag. Janko Krištof, dekan v Borovljah in pred kratkim imenovan

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

TONE MIZERIT

Če se kdo igra z ognjem, je najbolj verjetno, da se opeče. To je splošno znano. Zgleda, da se le v Argentini tega ne zavemo. Vlada, opozicija, družba, sindikalne organizacije, bolj ali manj skrajne politične formacije se zapletajo v nevarne igre. Mnogi krešajo vžgalice ob vedrilih bencinah. Posebna milost je, da doslej ni že vse zagorelo. Le od časa do časa kak omejen požar ponovno posvari, naj vendar uporabljammo zdravo pamet.

Bratje združeni naj bodo ... poje Martin Fierro. A tudi njega ne poslušamo. Le tako je razumljivo, da sta dve sindikalni skupini uprizorili sponad, ki je (poleg ranjenih) terjal mlado smrtno žrtev. Preteklo sredo 20. oktobra sta se spoprijeli dve skupini železniških delavcev. Eni, v zastopstvu odpuščenih v nekem storitevnu podjetju, so hoteli blokirati progo južne železnice (Ferrocarril Roca); drugi, člani uradnega sindikata železničarjev, so to preprečili. Ko so se prvi umaknili, so jim drugi sledili. Prišlo je do strelnjanja s smrtno žrtevijo v vrstah protestnikov. Spričo sumljive odsotnosti policije je padel 23-letni študent sociologije, član Delavske stranke (Partido Obrero). Tako so si sindikalni vodje, vladni predstavniki, policijski funkcionarji in politični veljati začeli podajati to vroče železo. Na levici je zahrumelo, saj je bila žrtev iz njihovih vrst. Mediji so iz tragičnega dogodka naredili pojedino banalnega poročanja. Vlada je najprej krivido hotela vreči na bivšega predsednika Duhaldeja, ker se je pod njegovim vladanjem zgodilo nekaj podobnega, a je takrat bila na eni strani levica, na drugi pa policija. Sam minister Fernandez je potem zanikal to možnost. Končno je nastopila sodna oblast in začela raziskovati ter aretirala nekaj udeležencev spopada, ki pa se tudi izgovarjajo drug na drugega.

Bežimo, tecimo, cigani gredo ... V prejšnji številki smo opozorili na rastočo moč in vpliv glavnega tajnika CGT. Kar se dogodi, tam je gotovo on v bližnjem ali daljnem ozadju. Skoraj teden dni je Veliki Buenos Aires bil „pokopan“ v smeteh. Sindikat, ki je to povzročil, se nahaja v sferi vpliva glavnega tajnika CGT. Vaja za bližnjo prihodnost? Ta teden je mogična UIA (Argentinska industrijska unija) javno opozorila pred rastočo močjo in vplivom tega človeka. V zapletu železničarske afere se je pojavit Moyano. In isto sredo 20. oktobra, na dan tragičnega spopada, je Moyano zagrozil, da „če (na predsedniških volitvah) zmaga Cobos, bomo poslali fante na ulico“. Potem je sicer zanikal, da bi rekel kar je rekел. A v zraku je ostal čuden vonj po grožnji in pritisku, kako naj ljudje mislijo in potem volijo. Moyano je tudi izjavil, da ni nobene možnosti, da bi bil Scioli vladni predsedniški kandidat. To ostane le za „Nestorja ali Cristina“. Da, da: bežimo, tecimo ...

SLOVENCI V ARGENTINI

MENDOZA

60. obletnica življenja mladinskih organizacij

Letos poročila obletnic naših ustanov sledijo ena za drugo. Z njimi obujamo spomine na preživete dogodke, izrabljamo priložnost za pregled doseženih ciljev in včasih prilagajamo našo dejavnost spremenjenim časom. Vsekakor pa, z vsako prireditvijo, veseli dokazujemo, da živimo.

Ne gre za skromen vsakdanji dosežek, gre za življenje! Mendoška mladina je 9. in 10. oktobra 2010 pokazala svetu, da živi.

Spomnila nas je na šestdesetletno življenje mladinskih organizacij v Mendozi. Slavje je soppadlo z 41. Mladinskim dnevom.

Mladina v Mendozi nadaljuje življenje že v tretji generaciji. Res je, da so se nekatere značilnosti skupnosti spremenile. Vendar nam je dokazala, da bistveni cilji stojijo nepremakljivi na globoko zastavljenih temeljih, podedovanih od naših staršev in prednikov.

Jaz, ti, on ...

Pozdrav predsednika mendoške mladine Nika Štumbergerja

„Preteklost je uvod“, tako je zapisal pisatelj.

S temi besedami nam simbolizira, da je pretekli čas temelj in upravičenost naše sedanjosti, jo razлага in nas uvaja v nove čase.

Kdor išče in brska v preteklosti, spozna in razume samega sebe in svoj položaj v svetu.

Ob spominu in praznovanju 60. obletnice mladinskih organizacij v Mendozi, je pomembno, da priznamo in vrednotimo **mladino**.

Mladina sestavlja odsek Društva Slovencev, združuje fante in dekleta, ki hranijo in bogatijo slovensko kulturo, tradicijo in verske vrednote.

Vendar, ko proslavljamo obletnico mladinskih organizacij, **mladina** doseže večji obseg, vključi vse generacije, vse tiste, ki so že veliko svojega truda, požrtvovalnosti, dela in časa darovali, danes še darujejo in v bodočem bodo še posvečali, da bodo mladinske organizacije stalno živele.

V tem pogledu naše ima geslo „**JAZ, TI, ON ... SMO MLADINA**“, danes nov pomen: „Jaz, ki sem, Ti ki si bil ... in On, ki še bo mladina, danes praznjujemo šestdeseti jubilej.

Končno želimo citirati besede argentinskega pisatelja, Guillermo Echeverryja, ki nam za današnji jubilej takole pravi: „**Obsoditi preteklost na pozabo, ne pomeni samo oropati smisel sedanjosti, temveč življenju preprečiti možnost ustvarjanja nove prihodnosti**“.

Najlepša hvala in vse najboljše, **Mladina**.

V dvorani je pričel kulturni program. Večer je bil posvečen spominu gledaliških iger, ki jih je mladina predstavila na mladinskih dnevih med letom 1957 do danes. Vseh skupaj jih je bilo 23: Veriga, Divji lovec, Miklova Zala, Naša kri, Dom, Kralj Svetopolk, Deseti brat, Veronika Deseniška, Krst pri Savici, Reka, Včeraj popoldan, Gorjančev Pavlek, Urban Smrekova ženitev, Malo Breda, Hlapec Jernej, Voda, Teta iz Amerike, Čudna snubca, Pričarani ženin, Pavliha in policaj, Črna žena, Cvetje v jeseni, in lansko leto Policija.

Za letošnjo obletnico je naš režiser Davorin Hirscher pripravil predstavo po „Hrepenenu“, gledališkim aktom, ki nam ga je leta 1972 pripredil Nikolaj Jeločnik. Mendoška mladina nam je prikazala besedila štirih iger, ki karakterizirajo nekatere, že predstavljene na našem odru.

Na prvem mestu smo občudovali Shakespearejev dialog *Hamleta in Ofelije*, iz tretjega dejanja znamenite drame. Zahtevni vlogi sta doživeto izrazila Nikolaj Štumberger in Martina Šmon.

Sledil je odlomek Lepe Vide Ivana Cankarja. Vlogi

hrepenenja v dolini Šenflorianski sta prevzela in prepričljivo odigrala Zofija Štumberger in Friderik Šmon.

Tretja slika je bil uvod *Prešernovega Krsta pri Savici*. Težki monolog je prevzel Avguštin Šmon.

Pred zadnjim gledališkim dejanjem je bil spomin posvečen obdaritvi vsem bivšim predsednicam in predsednikom mladinskih organizacij skozi dolgo dobo 60 let.

Prvi predsednik Slovenske fantovske zveze je bil Stane Grebenc. Sledili so ostali bivši voditelji. Vsak je prejel skromno priznanje za odgovorno izpolnjeno delo.

Nato je nadaljeval in zaključil Kulturni večer, z mono-

logom *Hlapca Jerneja*. Odlično je odigral svojo težko vlogo najbolj talentiran mendoški igralec Tine Šmon. Njegov nastop, spontanost, doživetje, močan in razločljiv glas je žel najdaljši aplavz.

Ustvarjeno spominsko vzdušje je bilo doseženo. Vsi smo odobravali uspešno doživetje večera. Mladina je bila izredno vesela. Voditelji in nastopajoči so se zahvalili režiserju.

Davorinu Hirscherju, Jožetu Širnu, ki je vzorno izpeljal razsvetljavo odra in Anici Grintal ter Heleni Hirscher za neprecenljivo vsestransko pomoč. Zavedamo se, da na vsaki predstavi, poleg nastopajočih in že omenjenih je še mnogo tihih pomočnikov. Vsem iskrena zahvala in čestitke za bogati jubilejni večerni dogodek.

Veselje je nadaljevalo v dvorani in na dvorišču. Mladina je poskrbela za pogrnjene mize, za empanade in pijačo. V prijateljskem razgovoru in s sladko mendoško kapljico smo tudi pogostili naše goste in vse obiskovalce.

zapomniti in z vsemi silami podpirati slovenski oder.

Pred zaključkom je Mikaela Podržaj izrazila sledeče misli: „V imenu zveznega odbora se vam lepo zahvaljujemo za vaše vabilo na praznovanje 41. mladinskega dneva in 60 letnice mladinskih organizacij. Zelo smo srečni, da lahko z vami delimo veselje ob tako pomembnem jubileju, ob vašem biserinem jubileju. Z besedo „biser“ večkrat poimenujemo tudi to, kar zaradi izredne lepote in plemenitosti vzbuja občudovanje. Pravi biser je torej 60 letno delovanje vas mladih v Mendozi. Na ogrlico bi kot bisere lahko nanizali besede: vztrajnost, požrtvovalnost, pogum, izzivi, darovanje, dobra volja, odločitev, prijateljstvo, solidarnost, vrednote, zvestoba, vera, slovenski jezik, ohranjanje dedičnine, ljubezen.“

Vse te besede že 60 let uresničujete pri delu v mladinskih organizacijah. Z delom so začeli vaši starci in starši, danes pa ga nadaljujete vi. To je dokaz, da se dela ljubezni ne postarajo, ampak ohranjajo svojo trajno svežino.

Draga mendoška mladina, iskreno vam čestitamo in želimo še veliko božjega blagoslova uspeha in zadovoljstva pri delu v mladinskih organizacijah. Bog vas živi!“

Tako je končala jubilejna dvodnevna prireditev.

Za ves trud, za številno opravljeno delo, za učenje, za mnoge večerne gledališke vaje, za celotni zamisleni program ter za ves uspeh, se vsem, ki ste sodelovali na jubilejni prireditvi in vsem dejavnikom 60 let življenja organizacij, iskreno zahvaljujemo. Zopet smo si dokazali, da je današnja trgatev sad dolgoletnega sejanja.

Lepo je biti mlad, Jaz, ti, on ... vsi smo mladina!

Še tako na mnoga leta!

Vsa besedila: **Božidar Bajuk**

41. mladinski dan

V nedeljo ob 10. smo se zopet zbrali na dvorišču in dvignili obe narodni zastavi. Jubilejno praznovanje je zbralo veliko rojakov. Povabljeni smo bili k sv. maši. Več kot polovico navzočih so bili mladi fantje in dekleta. Č. g.

Jože Horn je poudaril, da je lepo biti mlad, mladini je čestital ker nam želijo povedati, da čutijo po slovensko, na kar moramo biti veseli in ponosni. Priporočil je, naj mladina še v bodočem zajema svojo

moč iz globine in naj nikdar ne pozabi, da so Slovenci.

Med sv. daritvijo smo prepevali slovenske liturgične pesmi s spremljavo treh kitar.

Po maši smo se pozdravljali z gosti in počakali začetek odbojke. Igrale so kar tri generacije: mladi, odrasla mladina in „ta starci“. Seveda, je zmagaala mladina. Ni pa bilo velikih razlik, vsi so dokazali, da se res počutijo še mladi.

Popoldanski program je zopet zbral številno skupino prijateljev. Poleg mendoščanov so z zanimanjem tudi naši mladi gosti pričakovali kako se bo predstavila mendoška mladina. Z obema zastavama in vsemi člani SFZ in SDK, od naraščajnikov do starejših, smo zapeli obe himni. Predsednik mladine Niko Štumberger je pozdravil navzoče (njegove besede so objavljene posebej).

Nato je zavladala velika tišina ... Nenadoma se med obiskovalci zasiši dekle, ki zelo huda in glasno očita, da mladina vsako leto predstavlja slične stvari, med letom pa nič ne dela. Fant jo miri in ji skuša razložiti drugačno resnico, skoraj brez uspeha. Končno odbornik SFZ skuša preprečiti nastalo neprimerno sceno. Prepriča jo in skupaj počakata čudoviti vlak, ki nas vse popelje skozi štiri letne čase in podrobno prikaže vso zanimivo delovanje mladine skozi celo leto. Med sprehodom z vlakom smo na velikem zaslonu sledili fotografijami iz šestdesetletnega življenja mladine v Mendozi.

Vsi navzoči smo spoznali bogato dejavnost mladinskih organizacij. Mladina nam je dokazala, da živi, da dela skozi vse leto.

Smeha, veselja in ploskanja kar ni bilo konec. Mladi so lepo prikazali svoje zmožnosti in delo. Zopet potrdimo, kar smo že mnogokrat povedali, da je gledališče zelo uspešna šola slovenskega jezika. Potruditi se pri pravilni izgovorjavi materinščine je velika vrednota. Ko včasih govorimo s fanti, ki se že ne udeležujejo naših organizacij, nam v veliko veselje ponavljajo, da imajo najlepše spomine na sodelovanje pri mendoškem odru. Marsikaj so že pozabili, nikdar pa ne doživete vloge. Tega pravila se moramo

SAN JUSTO**Praznovanje v Balantičevi šoli**

V Balantičevi šoli smo v soboto 9. oktobra 2010 počastili zavetnika naših šol blaženega Antona Martina Slomška. Ob tej priložnosti smo tudi proslavili in se zahvalili našim slovenskim učiteljem in učiteljicam,

ki se teden za tednom zbirajo v naših sobotnih šolah, da bi kot Slomšek v otroke vlivali ljubezen do materinega jezika.

Navzoča sta bila poleg naših otrok, staršev ter priateljev šole in učiteljic, tudi naš dušni pastir pater Kukovica in ga. Anuška Lekan in Clevelanda.

Nato smo najprej sprejeli našo slovensko zastavo, ki so jo ob tem prazniku spremljali učenci 7. in 8. razreda: Pavlek Malovrh, Natalija Javoršek ter Milenka Urbančič in skupaj zapeli našo slovensko himno.

Gdč. Ani Mehle je v govoru podala bogate misli namenjene vsem navzočim, prav posebno pa nam, staršem „Starši, vi ste za otroka prvi in najimenitnejši učitelji, učite jih Boga prav spoznati, ljubiti in mu služiti ... Nauk staršev je otroku jutranja zarja! Blagor otrokom, ki imajo skrbne in verne starše. Rasli bodo kakor drevo, ki prinaša obilen sad“ ... Dodala je tudi: „Slomšek je bil prepričan, da je mogoče vzgajati mladino in dvigniti narod na dostojočno stopnjo kulture predvsem z dobro knjigo“. Poudarjala pa je izreden vzgojni pomen petja. Šolska mladina naj pridno vadi v veseljem, spodbudnem

petju, ki navdušuje za vero, resnico, čednost in ljubezen do domovine.

Učenci 5. 6. 7. in 8. razreda so ob skrbni pripravi njihovih učiteljic gdč. Danice Malovrh in Ivane Tekavec priredili posebno predavanje ob spremstvu video-posnetkov. Projekt je bil, *„Šola odprtih vrat na temo „Svet živali in rastlin v Sloveniji“*. Že nekaj tednov so skupno s starši najprej iskali po knjigah in na spletnih straneh določeno temo, potem pa pripravili zanimive plakate z ilustracijami in besedilom ter makete. Z vsem tem so spretno in zanimivo priredili razstavo v spodnjih prostorih Našega doma. Najbolj pomembno in zanimivo pa je bilo, ko so nam sami otroci razlagali, da živali sodijo v dve skupini in naštevali še vse podskupine in nam pripovedovali zanimivosti raznih živali. Spet drugi pa so nam orisali pokrajine, kjer v Sloveniji domujejo razne živali, imenovali in opisovali rastline. Bila je poučna snov in vsak se je ob poslušanju gotovo kaj novega naučil. Pohvala naj gre najprej njim in tudi staršem, ki so se z njimi učili, jim pomagali in bili tudi oni del ustvarjanja te sole.

Kot je omenila gdč. Ani, „Imejmo veliko veselega poguma, odločne vztrajnosti in doslednosti“ pri izvrševanju ciljev, ki si jih slovenske šole zastavljajo. „Blaženi Slomšek pa nam bo pomagal, nas spremjal in stal ob strani.“

Zaključili smo srečanje ter praznovanje z veselo

Slomškovo pesmijo in čestitkami učiteljicam. Tudi ge. Anuški smo poklonili šopek rož, ki ga je bila zelo vesela in tudi ganjena ob poslušanju naših otrok. Poudarjala je pomembnost naših šol, pa saj je tudi ona učiteljica slovenskega jezika na tujem.

Marija

SLOVENCI PO SVETU**75. obletnica v Urugvaju**

Dne 16. in 17. oktobra je v Montevideu potekala proslava ob 75. obletnici ustanovitve Prvega slovenskega prekmurskega društva v Urugvaju.

Proslava se je začela v soboto popoldne, ko so se na odru v dvorani slovenskega društva predstavila različna izseljenska društva v Montevideu, s katerimi slovensko društvo povezujejo dobri in dolgoletni prijateljski odnosi. Narodne plese v tradicionalnih oblačilih svojih držav so odplesale madžarska folklorna skupina „Tunderkert“, armenska „Gayane“, litvanska „Azulinas“, španska (iz Kanarskih otokov) „Malvasia“ in nemška „Alpenlander Verein“.

V nedeljo opoldne se je začel drugi del obeležitve 75. let ustanovitve. V kulturnem programu se je predstavil slovenski pevski zbor „Coro Slovenia“ pod vodstvom profesorice Susanne Cazaux. Aktivnosti zobra, poleg učenja slovenskega jezika, predstavljajo enega izmed temeljnih stebrov delovanja društva. V polurnem programu je z glasbo in plesom predstavljal repertoar slovenskih narodnih pesmi. Po tem so najmlajši člani društva pod vodstvom Daniele Grgic predstavili slovenske plese. Vsi so se strinjali, da je prihodnost društva odvisna od večje vpletjenosti in aktivnosti za mlade. Program sta nadaljevala Carolina in Daniel Hašaj (violina in prečna flauta), ki sta tako obeležila tudi smrt svojega očeta Fernanda Hašaja, glasbenega direktorja in prve violine komorne sestave Camera-ta Bariloche iz Argentine. V repertoarju sta vrhunsko izvedla nekatere narodne slovenske pesmi. Program so zaključili hrvaški prijatelji slovenskega društva iz „Hrvaškega doma“ (hrvaško izseljensko društvo iz Montevidea), ki so se predstavili s tamburicami in izvajali hrvaške tradicionalne pesmi.

Na koncu slovesnosti je sledila podelitev priznanj in plaket. Prvo prekmursko društvo v Urugvaju je prejelo priznanje Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter plakete sorodnih društev iz Argentine (Prekmursko društvo Bernal) in Urugvaja (madžarsko društvo iz Urugvaja). Predsednik društva Juan Carlos Jantol je ob koncu programa podelil priznanja potomcem ustanoviteljev društva ter vsem predhodnim predsednikom Prvega slovenskega prekmurskega društva v Urugvaju.

(Povzeto po spletni strani Urada za Slovence po svetu)

**Marija Zorec
roj. Kogovšek - 90 let**

Slavljenka se je rodila pri Anžetovih, v Rovtah nad Logatcem, 7. Septembra 1920. Družina se je preživljala z mizarstvom,ata pa je bil tudi mežnar do smrti v farni cerkvi sv. Mihaela. Leta 1944 je v 22. letu bil ubit brat Janez, njena sestra Francka in brat Milan pa sta z njim bila primorana v begunstvo. Glasbena in gledališka žilica jo je v zgodnjih letih privabila v zbole in na gledališke odre. Pela je pod takirko svoje tete Matilde Kogovšek, ki je kasneje vodila tudi pevski zbor v San Martinu, v Buenos Airesu, in igrala pod režijo svojega strica Franceta Kogovška.

Dve leti se je učila v Rokodelskem domu v Ljubljani za šiviljo. Izbrani poklic se je za spoznanje kasneje uveljavil kot neprecenljiva pomoč mnogim dekletom in ženam vsa leta begunstva, od Celovca preko taboriščih v Avstriji in Italiji do Argentine, saj je bila ena redkih šivilj med begunkami.

27. avgusta 1944 je bilo v Rovtah množično protikomunistično

zborovanje, pri katerem je prevzel besedo tudi general L. Rupnik. Preživelci prebivalci iz Rovt se danes pomnijo ta dan kot eden večjih dogodkov, ki ga je ta vas doživelja in pri katerem so zbrani potrdili svojo katoliško vero, zvestobo slovenstvu, upanje v domovino in odločen upor proti komunizmu. Med prireditvijo je Marija Kogovšek spripela šopek generalu Rupniku. Skrivna gesta je postala usodna, saj so jo takoj po odhodu v begunstvo prišli partizani iskat. More, ki so terjale po opravičilu za to dejanje, pa so jo nadlegovale še nekaj let, celo ko je že bivala v Argentini. Po odhodu so soimenko v Rovtah, čeprav precej starejšo, zasliševali in vse narodne noše, ki jih je Marija Kogovšek naredila dekletom in ženam v Rovtah, so jih partizani maščevalno razsekli. Zanimivo, da je ravno glavni krojač pri katerem se je učila šiviljstvo v Ljubljani, nekoga dne med prihodom v Rovt, in dosti pred odhodom beguncev, napovedal da bo iz potoka, ki je polnil zbirnik na 'Perilah', odtekala kri!

Njen stric in takratni glavar v Rovtah je vodil begunce v Celovec. Ker so se iz Rovt umikali tudi domobranci, sta ocē in mama prepričala Marijo in sestro Francko naj se priključita še ostalim vaščanom, da se umaknejo za nekaj tednov, med tem ko bosta ona dva, že nekoliko starejša, skrbela za hišne potrebe in za živino. Razstavila sta šivalni stroj 'Singer', ki sta ga nosile v rokah štiri dni do Celovca. Stroj ni samo služil ves čas med begunstvom v Evropi, temveč vsa leta v Argentini, ter postal družinski zaklad, ki je še danes bolj ali manj uporaben.

Tik pred odhodom v Argentino, se je Marija Kogovšek poročila v južni Italiji z Francetom Zorcem, doma iz Polhovega Gradca, ki je kmalu po ustanovitvi prve vaške straže prišel v Šentjoš in od takrat naprej imel močno protirevolucionarno aktivnost. V Argentini so se jima rodili Janez, Marija in Darinka.

Draga mama!

Ko se obračam k Očetu Vsemogočnemu in ga prosim za tolažbo in razumevanje, se mi predoči podoba Božje matere, ki me z ljubeznim pogledom in s pomilovalnim navdihom napolni s pogumom, da se mi svet z vsemi svojimi tegobami spreobrne v nepomembno malenkost. Tako me tudi ob vsakem trenutku, ko gledam kam bo padel moj naslednji korak, obdaja občutek zagotovila, da ne bom slabo prestopil, ker me spremila vedno živ pogled, misel in molitev svoje mame. Še vedno je zato moja misel sproščena in nedolžna, da s pesnikom lahko rečem:

*Prihajam pod tvoje krilo
sezati s sončnimi semeni,
ter z mesecem nadšaviti nebo
in s zvezdami potresati Vesolje!*

*Pri vsakem koraku pa slišim tudi tole molitev:
Pomagaj mi Gospod govoriti resnico pred mogočnimi,
da ne bom zasluzil dobro oceno slabotnih.*

*Če me premoženje sreča, naj me razsodnost ne zapusti,
in če me objame sreča, naj me poniznost vzdrami.*

*Če bom s poniznostjo obdarjen, ne odvzemi mi dostojanstva.
Bog nauči me ljubiti bližnjega, ker če zmagam,
da me ponos ne oslepi, in če zgubim, da me obup ne pogrezne.*

*Pokaži mi, da je nezaželen prestop tudi korak do zmage.
Ne pozabi me učiti, da je odpuščanje znak modrosti in velikosti,
in da je maščevanje znak neumnosti in majhnosti.*

*Če bom žalil, daj mi moči, da priznam napako,
in če me žalijo, daj da bom znal odpustiti in pozabiti.
Gospod, če pozabim nate, Ti, ne pozabi name!*

Tako je molil Gandhi. Čeprav nam tega nisi neprestano ponavljala, so te misli in prepričanja v tebi utelešene in nas je tvoj vzgled natančno tako učil. Ta je v tebi tako močan, da ne potrebuje glasnega vzklikanja. Deluje kot tihi kažipot, in nam neprestano sveti.

Dan za dnem nam ta zgled daje veličino in moč, in s to močjo se počutimo svobodni in nepremagljivi. Pred tako velikim vzgledom pa se počutimo neznavni, da nas je sram priznati, če bomo kdaj lahko ti izkazali hvaležnost, če bomo lahko kdaj lahko dostenjno pokazali, da te imamo radi!

JMD

NOVICE IZ SLOVENIJE

NAMESTO SLADKORJA — ŠKROB IN GLUTEN
Ormožu se po zaprtju tamkajšnje tovarne sladkorja pred leti zaradi evropske sladkorne reforme vendarle obetajo boljši časi. Tik pred dokončno sklenitvijo posla z nizozemskim Cosunom, največjim lastnikom ormoške družbe, je prodaja nepremičnin. Kupec bo madžarska družba Amylum, ki namerava v Ormožu odpreti tovarno za proizvodnjo škroba in glutena.

POVEČANJE PROIZVODNJE V RADLJAH

Podjetje Boxmark Leather iz Kidričevega, ki ima od septembra v najemu del Preventovih proizvodnih in skladiščnih prostorov na Koroškem, bo po septembrskem zagonu proizvodnje v Slovenj Gradcu zdaj zagnal tudi proizvodnjo v Radljah ob Dravi. Z delom bo začelo prvih 40 delavk, v naslednjih treh tednih pa bodo tja postopno preselili večino od okoli 300 zdaj zaposlenih delavk, ki so doslej delale v Slovenj Gradcu. Prihodnost proizvodnje v Slovenj Gradcu pa za zdaj še ni dorečena in je odvisna od naročil.

KJE JE ZDAJ TISTIH 510 ČASNIKARJEV?!

Slovenija je na lestvici svobode tiska, ki jo je objavila organizacija Novinarji brez meja, v dveh letih padla za 16 mest in je sedaj na 46. mestu. Tako predsednik Združenja novinarjev in publicistov (ZNP) Igor Kršinar kot predsednik Društva novinarjev Slovenije Grega Repovž sta prepričana, da se stanje novinarstva v Sloveniji slabša. Do stanja medijske svobode v Sloveniji so kritični tudi v oposičijskih SDS in SLS.

NOVO GROBIŠČE

Služba za vojno grobišča ministrstva za delo, ki jo vodi Marko Štrovs, je v četrtek, 21. oktobra, na lokaciji evidentiranega prikritega grobišča na Brežiškem polju pri Dobovi odkrila množično grobišče. Gre za veliko grobišče, v katerem so posmrtni ostanki v maju in juniju, pa tudi kasneje leta 1945 pobitih jetnikov in civilistov.

VETRINJSKI DVOR SREDI MARIBORA

Naskov dvorec v središču Maribora, ki velja za sedež projekta Evropske prestolnice kulture 2012, se po novem imenuje Vetrinjski dvor. Ministrstvo za kulturo je namreč v register nepremične kulturne dediščine vneslo spremenjeno ime, so sporočili iz javnega zavoda Maribor 2012, ki ima sedež v tej stavbi.

PO SVETU

FRANCIJA IN BRITANIJA

Zaradi nasprotovanja pokojninski reformi se protesti v Franciji nadaljujejo, mediji pa se medtem sprašujejo, ali lahko do podobnega organiziranja sindikatov pride tudi v Veliki Britaniji. Tamkajšnja vlada namreč zaradi velikega primanjkljaja načrtuje stroge varčevalne ukrepe, zamrzničev socialnih transferjev in krčenje javnega sektorja. Potem ko je v Franciji pokojninsko reformo potrdil spodnji dom, jo je potrdil še senat. Najbolj sporen del reforme je postopen dvig upokojitvene starosti s sedanjih 60 na 62 let do leta 2018 in tega so senatorji že potrdili. Oster odziv pa doživlja tudi britanska vlada, ki bo v strahu pred bankrotom države za naslednja štiri leta močno zategnila pas in med drugim ukinila skoraj pol milijona delovnih mest v javnem sektorju. Britanski sindikati naj bi zaradi ogorčenosti svoje člane že pozivali, naj se pri stavki zgledujejo po Francozih.

SPREMEMBE V ŠPANIJI

Španski premier Zapatero je nepričakovano opravil večje spremembe v svoji vladi. Med večjimi spremembenji je zamenjava zunanjega ministra Moratinosa, ki bo vladu zapustil skupaj s še petimi ministri. Zapatero je prepričan, da bo nova vlada z novo energijo vrnila gospodarsko rast in nova delovna mesta. K temu naj bi pripomogel tudi novi varčevalni proračun, ki predvideva skoraj 8-odstotno zmanjšanje izdatkov.

INTEGRACIJA?

Vladajoči nemški krščanski demokrati kanclerke Angele Merkel napovedujejo ostrejši boj proti tistim priseljenjem, ki ne želijo sprejeti nemškega jezika in kulture. Kot piše v osnutku dokumenta, ki naj bi ga stranka sprejela prihodnji mesec na kongresu, proti tovrstnim ljudem ne bo nobene tolerance več. Kdor se ne bi želel integrirati v družbo, bi ga doleteli ustrezni ukrepi. V Nemčiji sicer živi okoli 7 milijonov priseljencev. Večina jih je turškega porekla. Integracijo zahteva tudi predsednik države Christian Wulff.

SVARILO

Bolgarija je zaradi odločitve, da svoje vojake pošlje v Irak in Afganistan, postala legitimna tarča teroristične mreže Al Kaida. Tako je v pogovoru za bolgarske medije povedal predstavnik ene od terorističnih skupin s se-

PISALI SMO PRED 50 LETI

MIKLOVA ZALA V MENDOZI

Slovenska skupnost v Mendozi prieja letos že tretje leto mladinske dneve. Vsako leto se ti dnevi vrše pod posebnim gesлом, ki naj pojasni program, ki si ga Slovenska dekliska organizacija in Slovenska fantovska zveza v Mendozi zastavlja za tisto leto.

V soboto, 22. oktobra je tako prišla na oder Slovenskega doma uprizoritev Miklove Zale. Ravn. Marko Bajuk je v dramatizacij teksta Miklove Zale (igrali so jo potem desetletja po vseh slovenskih odrih) poudarili dve glavni misli: Vera v Boga in ljubezen do domovine sta ohranjali, reševali in vodili slovenski narod v vseh težavah in nesrečah. Kadar se je slovenski narod držal te poti, je varno brodil in končno zmagal.

Geslo letošnjega mladinskega dne pa je bilo: Domovina, vedno mislim nate in na neosvobojezone brate - misel, ki je tudi v Miklovi Zali temeljna in zmagujoca.

Izvedbo v Mendozi je kot režiser pripravil Rudi Hirscherger. Postavil je na oder skupino mladih igralcev in iz njih ustvaril uspešno in prepričljivo celoto.

Glavne vloge so z ljubeznijo, močnim elanom in iskrenostjo podali P. Božnarjeva (Miklova Zala), nakujoč vso milino in ljubezen; Trobčeva (Almira), močna v dramatičnih prijemih; P. Bajda (Mirko), izrazit v značaju in prisrčnosti; Grebenc (Serajnik), poln v izklesanosti lika in A. Bajuk (Tresoglav), presenetljiv v pojmovanju polnosti vloge, izredno resničen v iznajdljivosti.

R.J.

SLOVENCI V ARGENTINI

Družinska sreča. V San Andresu je g. Jože Jurak krstil v soboto 22. oktobra Lucijo Smersu, hčerkko Mihaela in Nataše Zajc. Botra sta bila Marko Martelanc in njegova žena ga. Vanda, roj. Majcen. Srečni družini naše čestitke.

Poroka. V župni cerkvi sv. Kajetana v Liniersu v Bs. Airesu sta se poročila dne 12. oktobra t.l. z večerno mašo gdč. Sonja Dijana Sivec in Emilio Luis Agolio. Mladi par je poročil g. Štefan Tonkli, za priči sta pa bila: nevesti g. Lojze Sivec, ženini pa Karolina Mlekuž. Čestitamo.

Svobodna Slovenija, 27. oktobra 1960 - št. 43

dežem v Libanonu. Pri tem je Bolgarijo posvaril, naj se umakne iz omenjenih držav, ali pa se bo soočila s posledicami.

MOSKVA IMA ŽUPANA

Moskva ima novega župana, 52-letnega Sergeja Sobjanina, dozdajnjega vodjo kabineta premierja Putina. O županskem položaju Sobjanina je na predlog predsednika države Medvedjeva minuli četrtek glasoval moskovski mestni svet. Novi prvi mož ruske prestolnice se je v nagovoru pred tajnim glasovanjem zavzel za izkoreninjenje korupcije v Moskvi. Sicer pa je bil kar 18 let prvi mož glavnega mesta Jurij Lužkov, nedavno pa ga je predsednik Medvedjev odstavil.

EP O MADŽARSKI NESREČI

O okoljski nesreči, ki je Madžarsko prizadela pred dvema tednoma, so govorili tudi v Evropskem parlamentu. Poslanke in poslanci so se zavzeli za čimprejšnjo pomoč prizadetim v nesreči. Nekateri pa so opozorili, da je treba zagotoviti večjo odgovornost onesnaževalcev. Razprava v Evropskem parlamentu se je dotaknila tudi okoljske zakonodaje. Nekateri poslanci so spraševali, ali je ta sploh ustrezna, če prihaja do takih nesreč. A po navedbah pristojne komisarke Kristaline Georgieve je problem le v njenem uresničevanju. Poslanci so zato dali pobudo po ustanovitvi evropske inspekcijske, ki bi nadzorovala izvajanje zakonodaje. Nadzor je namreč trenutno v pristojnosti držav članic.

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE / Director: Antonio Mizerit / Proprietario: Asociación Civil Eslovenia Unida / Presidente: Alenka Godec / Redacción y Administración: RAMON L. FALCON 4158-C1407GSR BUENOS AIRES-ARGENTINA Tel.: (54-11) 4636-0841 / 4636-2421 (fax) / e-mail: esloveniau@sinctis.com.ar in esloveniau@gmail.com Za Društvo ZS: Alenka Jenko Godec / Urednik: Tone Mizerit

Sodelovali so še: Tine Debeljak (slovenska politika), Gregor Batagelj (dopisnik v Sloveniji), Marta Petelin, Jože Horn, Božidar Bajuk, Janez Zorec in Marija Zupanc Urbančič.

Mediji: STA, Radio Ognjišče, Družina.

RESUMEN DE ESTA EDICIÓN

TODOS LOS INTENDENTES

El pasado domingo 24 de octubre tuvo lugar en Eslovenia la segunda vuelta de las elecciones municipales, que determinó la suerte de otros 74 intendentes. Aunque todos los partidos expresaron su satisfacción por el resultado, los más favorecidos esta vez resultaron el partido demócrata (SDS) y el Partido Popular (SLS) y en general de los partidos de la oposición. También se notó un notable progreso de Nova Slovenija (NSi), que actualmente no tiene diputados pero promete volver en las próximas elecciones parlamentarias. La participación electoral no llegó a la mitad de los ciudadanos habilitados. (Pág. 1)

FALLECIMIENTO

En Ljubljana falleció a los 89 años, el pintor Marijan Tršar. Aunque en su juventud pasó por tres "campos de la muerte" en Zagreb, Gonars (fascismo) y Teharje (comunismo), terminó sus estudios en la Academia de arte. Nació el 17 de febrero de 1922 en Dolenjske Toplice. Al comienzo de la guerra, siendo estudiante, se presentó como voluntario en el ejército real que rápidamente se derrumbó. Así, por un corto tiempo, estuvo detenido en Zagreb. Continuó con sus estudios en la escuela de dibujo. Esto fue seguido del encarcelamiento en el campo de concentración fascista en Gonars, donde trajo amistad con France Balantič. Los días de cautiverio los aprovechó para dibujar. Cuando volvió a la libertad, diseñó el libro con las poesías de Balantič. Al final de la guerra se trasladó a Carintia (Koroška), desde donde lo llevaron a Teharje. Así, se encontró en el tercer campo, en el cual le salvó la vida el dibujo. Estaba en la sala de espera de la muerte (su mayor pecado fue colaborar en el libro de Balantič). Un fan de sus pinturas se ocupó de que lo cambiaron del grupo que estaba destinado para ser liquidado. Los recuerdos de los horrores del campo los publicó en Dotik smrti (El toque de la muerte). Su ciclo de dibujos y grabados de Gonars y Teharje están expuestos en Sv. Stanislav. (Pág. 2)

MENDOZA

Los jóvenes en Mendoza festejaron el 9 y 10 de octubre próximo pasados los 60 años de sus organizaciones, conjuntamente con el 41º Día de la Juventud. Mostraron que continúan trabajando y que el motor es el mismo que el de sus padres y abuelos. El sábado por la noche lo dedicaron a recordar las obras teatrales que presentaron desde 1957 hasta hoy. De esta manera, presentaron los textos de 4 obras ya interpretadas sobre el escenario. También agradecieron públicamente a los anteriores presidentes de las organizaciones, masculina y femenina, durante los 60 años de vigencia. El domingo siguió con la misa presidida por el padre Jože Horn. El deporte no fue dejado de lado. Por la tarde, el presidente de los jóvenes Niko Šumberger saludó a los presentes y así se inició el programa cultural. En la pantalla se proyectaron fotos de los 60 años de trabajo. Tras la cena, el programa incluyó una comedia sobre el escenario. Desde Buenos Aires y Bariloche llegaron más de 50 jóvenes que participaron del gran evento. (Pág. 3)

PUERTAS ABIERTAS

El curso de idioma "Balantičeva šola" homenajeó al patrono de las escuelas eslovenas Anton Martin Slomšek el pasado 9 de octubre y festejó el día del maestro. Luego de cantar el himno de la república de Eslovenia, Anica Mehle se dirigió a los presentes con pensamientos muy ricos. Entre otros, dijo que los padres son para los niños los primeros y más eminentes maestros. Agregó, que Slomšek estaba convencido que es posible mejorar el nivel cultural de la nación con un buen libro, e hizo hincapié en la importancia educativa del canto. Los alumnos de los grados superiores prepararon junto con sus maestras una "Jornada de puertas abiertas" sobre el tema: Los animales y plantas en Eslovenia. Investigaron, prepararon láminas, maquetas y las expusieron. Expusieron la información al público sobre los vertebrados e invertebrados, las divisiones dentro de estos grupos; los diferentes tipos de plantas y las regiones donde crecen, etc. Todos aprendieron algo nuevo. (Pág. 4)

Naročnina Slobodne Slovenije: Za Argentino \$240, pri pošiljanju po pošti: sivi papir \$320, beli papir \$425; Bariloche \$285; obmejni države Argentine 120 USA dol.; ostale države Amerike 135 USA dol.; ostale države po svetu 145 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 95 USA dol. za vse države. **Slobodna Slovenija izhaja s podporo Urada za Slovene v zamejstvu in po svetu RS.**

Céke: V Argentini na ime „Asociación Civil Eslovenia Unida”, v inozemstvu (bančne céke, ne osebne) na ime „Antonio Mizerit”.

Obliskovanje in tisk: **TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.** / California 2750-C1289ABJ Buenos Aires-Argentina / Tel.: (54-11) 4301-5040 / E-mail: info@vilko.com.ar

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Cuenta Nº 7211
R. Nac. de la Propiedad Intelectual Nº 881153	

MALI OGLASI**TURIZEM**

TURISMO BLED
EVT Leg. 12618
Dis. 2089
de Lucia Bogatay
H. Yrigoyen 2682 L. 5-San Justo
Tel. 4441-1264 / 1265

ZDRAVNIKI

Dr. Klavdija V. Bavec-Nevrolog, Nevropsihiatrit. Konzultorij v **Ramos Mejiji**, Tabladi in **Belgrano**. Ordinira ob **ponedeljkih** in torkih od 13. do 19. ure. Ob sobotah od 9. do 14 ure. Prijave na telefon: 4652-7967. Nujno na **15-6942-7574**.

ZOBOZDRAVNIKI

Dr. Damijana Sparhakl-Zobozdravnica-Spolšna odontologija-Belgrano 123, 6. nadstr. "4"-Ramos Mejía. Tel.: 4464-0474

ADVOKATI

DOBOVŠEK & asociados-odvetniki. Zapuščinske zadeve. Somellera 5507, (1439) Buenos Aires. Tel/Fax: 4602-7386. E-mail: jdobovsek@hotmail.com
Dr. Marjana Poznič-Odvetnica-Uradna prevajalka za slovenski jezik Lavalle 1290, pis. 402-Tel. 4382-1148-15-4088-5844-mpoznic@fibertel.com.ar
Dra. Ana C. Farreras de Kočar. Sucesiones-Contratos-Familia-Comercial-Laboral-Civil-Jubilaciones-Pensiones. Martes y viernes de 15 a 18 hs. Ricchieri 67 3º H (1704) Ramos Mejía. Tel.: 4656-4039-Cel.: 15-6447-9683 farrerasanac-te@yahoo.com.ar

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI	
26. oktobra 2010	
1 EVRO	239,6 SIT
1 EVRO	1,40 US dolar
1 EVRO	1,43 KAD dolar
1 EVRO	5,54 ARG peso

SLOVENCI IN ŠPORT**VIŠJE OD ITALIJE, FRANCIJE!!!**

Po dveh zaporednih zmagah v kvalifikacijah za evropsko prvenstvo se je slovenska nogometna reprezentanca na najnovejši lestvici Mednarodne nogometne zveze (Fifa) še dvignila. Pridobila je štiri mesta in z 19. napredovala na 15. mesto. To je seveda novo izboljšanje njene najboljše uvrstitve. Senzacionalno je za Slovenijo padla Italija, ki je 16. (Francija je na primer 18.), od drugih reprezentanc, ki s Slovenijo igrajo v isti kvalifikacijski skupini, pa je Srbija 22., Severna Irska 41., Estonija 74., Ferski otoki pa se nahajajo na 133. mestu.

ZAČETEK DOBER, VENDAR ...

Telovadec Sašo Bertoncelj je v kvalifikacijah 42. gimnastičnega SP v Rotterdamu na konju z ročaji naredil lepo vajo in je z oceno 15,4 točke na četrtem mestu, kar pomeni, da se je prvič v karieri prebil v finale SP. (Že pred njim je nastopil Mitja Petkovšek, a se mu na bradljiv za finale ni

OBVESTILA**PETEK, 29. oktobra:**

Začetek dvodnevnih duhovnih vaj za može in žene

SOBOTA, 30. oktobra:

Redni pouk na srednješolskem tečaju RMB, ob 15. uri v Slovenski hiši.

SKA vabi na koncert Luka Somoza Oster, ob 20. uri v Slovenski hiši.

Premiera igre „Dvanajst jeznih mož“, ob 20. na Pristavi.

NEDELJA, 31. oktobra:**43. obletnica na Pristavi****SREDA, 3. novembra:**

Učiteljska seja, ob 19.30 uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 6. novembra:

Izlet šolskih otrok v Glew

Seja profesorskega zbora SSTRMB, ob 15.30 v Slov. hiši.

NEDELJA, 7. novembra:

58. zvezni mladinski dan v Slomškovem domu.

ČETRTEK, 11. novembra:

Seja upravnega odbora Zedinjene Slovenije, ob 19.30 v Slovenski hiši.

SOBOTA, 13. novembra:

Zaključna prireditev tečaja RMB, v Slovenski hiši.

NEDELJA, 14. novembra:

Zlata maša č. g. Daneta Vrečarja SDB, ob 12. uri v Slomškovem domu.

ČETRTEK, 18. novembra:

ZSMŽ San Martin: mesečni sestanek, ob 16. uri v Domu. Govorila bo lic. Emi Urbančič Marušič: „Kaj storiti danes v korist jutri“.

ČETRTEK, 18. novembra:

Seja Medorganizacijskega sveta, ob 20. v Slomškovem domu.

NEDELJA, 21. novembra:

Na praznik Kristusa Kralja ob 16.30 bo g. nadškof iz Corrientesa mons. Andrej Stanovnik OFMCap podelil zakrament svete birme v cerkvi Marije Pomočnice (Don Bosco, Ramos Mejía).

SOBOTA, 27. novembra:

XXI. veselica narodnih plesov, ob 20. uri na Slovenski Pristavi.

izšlo.) Vendar v finalu ni šlo: po veliki napaki z oceno 13,933 točke je zasedel osmo mesto. Zmagal je dvakratni svetovni podprvak (2007, 2009) Madžar Krisztian Berki (15,833 točke) pred evropskim podprvkom Britancem Louisom Smithom (15,733).

VATERPOLO: V OSMINI FINALE

Vaterpolisti Rokave Kopar so v drugi tekmi drugega kroga kvalifikacij pokala Evropske plavalne zveze (Len) v domači Žusterni premagali ruski Šturm Čehov s 13:12 in se uvrstili v osmino finala ter dosegli največji uspeh slovenskega vaterpola v evropskih tekmovanjih. Po uvodni zmagi nad Grki, na kateri so koprski vaterpolisti še enkrat potrdili dobro formo, je bilo jasno, da bo tekma s Šturmom odločala o napredovanju. Favoriti so bili sicer ruski vaterpolisti, Kočičani pa so imeli prednost domačega bazena, ki je bila na koncu odločilna. Pred 350 gledalci je odločilni gol minuto in pol pred koncem dosegel Igor Računica.

15. LJUBLJANSKI MARATON AFRIČANOM

Kenijec Evans Ruto (2:10,17) in Etiopinja Tiruwork Mekonnen (2:37,16) sta zmagala v teku na 42 kilometrov na 15. ljubljanskem maratonu, kjer ob rekordni udeležbi tokrat ni bilo rekordnih časov na najdaljši razdalji. Med atleti je bil na 12. mestu najboljši Slovenec Mitja Kosovelj (2:24,33). V teku na 21 kilometrov, ki je štel tudi za slovensko prvenstvo, je 19-letna mladinka Kaja Običič (1:19,49) presenetljivo dobila dvobojo z Danejo Grandovec (1:20,19), Primož Kobe pa je v ciljnem sprintu z 1:04,55 za dve sekundi prehitel Toneta Kosmača (1:04,57).

DARUJTE V TISKOVNI SKLAD!**DAROVALI SO**

V dobrodelni sklad Zvezde slovenskih mater in žena so darovali: Biba in Jože Rus 350.- ameriških dolarjev v spomin pokojne tete Dari Strmšek roj. Kocjan; N.N. Carapachay 100.- pesov in Jože Cukjati 100.- evrov v spomin na očeta Ivana. **Bog povrni!**

V dobrodelni sklad ZSMŽ San Martin je darovala ga. Mara Rode Steinhaus 100.- pesov, namesto cvetja na grob ge. Mare Pleško in N.N 100.- pesov, ob 55 obletnici poroke. **Iskren Bog plačaj.**

*Slovenska Pristava,
... je s srečem zgrajena ...!
Bo trdnja in trajna, če nam bo dom!“ Tome Kantner*

V nedeljo, 31. oktobra, vas lepo vabimo na

43. obletnico Društva Slovenska Pristava,

Ob 11.15 dviganje zastav, nato sv. maša ter slavnostno kosilo.

Ob 16. uri **kulturni program** - slavnostni govor

bivšega predsednika Janeza Jelenca

Drama „Dvanajst jeznih mož“

(Doce hombres en pugna)

ameriškega avtorja Reginalda Roseja v režiji Boštjana Modica.

Prosta zabava

Prijave za kosilo in večerjo na telefone 4481-3541 (druž. Krič) ali 4627-4935 (druž. Kenda).

Slovenska kulturna akcija

vabi na koncert, ki ga bo imel

BARITONIST LUKA SOMOZA OSTERC
klavirsko spremjava PROF. DEMIAN APICELLA

V veliki dvorani Slovenske hiše, v soboto, 30. oktobra ob 20. uri
Ramón L. Falcón 4158, Capital Federal

58. SKUPNI MLADINSKI DAN**NEDELJA 7. NOVEMBRA**

08.30 Začetek tekmovanja
11.15 Dviganje zastav
11.30 Sv. maša
13.00 Kosilo
19.30 Kulturni program
Nato prosta zabava

Prisrčno vabljeni!
Slomškov dom, Castelli 28, Ramos Mejía

www.ssmz.com.ar

OSEBNE NOVICE

Krst
V soboto 23. oktobra je

bila v cerkvi Marije Pomagaj krščena **Katja Luna Praprotnik**, hčerka Marjana Andreja in Veronike Tatjane Pograjc Rajer. Za botra sta bila Martin Markež in Natalia Mariel Mitton. Krstil je g. Franci Cukjati. **Srečni družini naše čestitke!**

„Jaz sem vstajenje in življenje,
kdor Vame veruje, bo živel, tudi če umrje“
(Jn. 10,25)

Vsem prijateljem in znancem z žalostjo sporočamo, da je 8. oktobra, v San Justu, v 76. letu starosti zaspala v Gospodu, naša draga mama, žena, babica, prababica, sestra

**Stanislava Močnik
por. Pregelj**

Zahvaljujemo se vsem, ki so se udeležili zadnjega slovesa, mašniku Jorgetu Pintosu za mašo za pokojnico, Franciju Cukjatiju za pogrebno mašo in obred na pokopališču, in delegatu dr. Juretu Rodetu za molitve ob krsti.

Priporočamo jo v molitev za pokoj njene duše in v blag spomin!

Zaluboči:

mož **Oskar Pregelj**;

hčerke: **Marija** in mož **Eduardo Lucas**, **Marta** vdova **Plath**, **Olga** in mož **Janko Mehle**, **Cvetka** in mož **Janko Žnidaršič**;

sinovi: **Oskar** z ženo **Veroniko Grabnar**, **Stanko** z ženo **Marjeto Kociman**, **Karel** z ženo **Moniko Svetlin**;

vnučkinje in vnuki: **Mirko**, **Daniel** z ženo **Roxano**, **Robert**, **Fredi**, **Danijel**, **Aleksander**, **Martin**, **Lucija**, **Luka**, **Tomaž**, **Cecilija**, **Monika**, **Jože**, **Niko**, **Kristijan**, **Pavel**, **Marjan**, **Karel**, **Mikaela**, **Cintia**, **Erika**, **Adriana**, **Sebi** in **Maksi**;

pravnuk **Tiago**;

brat **France** z družino;

sestre: **Marija**, **Angela**, **Amalija**, **Francka**, **Rezka** z družinami, ter ostali sorodniki.

Argentina, Slovenija, Italija, Čile in Kanada.